

บทที่ 3

วิธีวิจัย

3.1 การเลือกสถานที่วิจัย

ในการวิจัยนี้ได้ใช้พื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุงเป็นสถานที่ทำการวิจัย เนื่องจากมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมอยู่เป็นจำนวนมากค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับอำเภออื่น ๆ การที่มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเป็นจำนวนมากย่อมเป็นผลดีต่อการศึกษาในส่วนของกลุ่มสัมพันธ์ (group dynamics) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการปฏิกริยากลุ่ม (group interaction) และวิธีการทางสังคมมิติ (sociometry)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลทั้งหมด พบว่าผู้เลี้ยงโคนมอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุงเป็นจำนวนทั้งสิ้น 97 ราย เป็นเกษตรกรผู้เริ่มเลี้ยงจำนวน 4 ราย เนื่องจากประชากรผู้เลี้ยงโคนมมีเป็นจำนวนไม่มากนัก จึงใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 93 ราย (ไม่นับผู้เริ่มเลี้ยง) เป็นตัวอย่างในการศึกษา จึงไม่ได้ใช้การสุ่มตัวอย่าง

3.3 การออกแบบและการทดสอบแบบสัมภาษณ์

ได้ทำการออกแบบแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้มีการทดสอบแบบสั้นกับเกษตรกรจำนวนหนึ่ง ในเดือนธันวาคม 2544 ได้มีการดัดแปลงข้อมูลบางส่วนให้สอดคล้องกับสภาพเป็นจริง จนได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

3.4 การรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการออกสัมภาษณ์เกษตรกรในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม 2545 โดยได้ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 91 ราย ที่เหลืออีก 2 รายติดภารกิจนอกสถานที่ จึงไม่ได้ดำเนินการสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรเรียบร้อยแล้ว ได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ พบว่าทุกแบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ จึงได้ทำคู่มือกำหนดรหัสข้อมูล (code book) หลังจากนั้นจึงได้ทำการป้อนรหัสข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ข้อมูล โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอส(SPSS) ในเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2545

3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพรรณนา (descriptive statistic) ในรูปของร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นในลักษณะของการพรรณนา ในส่วนที่เกี่ยวกับการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย ได้ใช้สถิติอนุมาน (inferential statistics) เป็นวิธีการทดสอบ โดยใช้การทดสอบแบบที (t-test) และ การทดสอบแบบไคสแควร์

3.7 ขอบเขตของการวิจัย

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจะต้องเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมมาไม่น้อยกว่า 1 ปี และประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลักโดยใช้เกณฑ์ของระยะเวลา

3.8 นิยามศัพท์

1. ผู้นำทางความคิด (opinion leader) หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับด้วยวิธีการทางสังคมมิติว่าเป็นผู้มีความรู้และสามารถในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง หรือหลายสถานการณ์ก็ได้

2. ผู้นำการยอมรับนวัตกรรม หมายถึง บุคคลที่ได้เป็นผู้เริ่มเล็งการเล็งโคนมในช่วงแรกๆ ของการเล็งโคนมในจังหวัดพัทลุง ผู้นำนี้จึงคำนึงถึงช่วงเวลาในการเริ่มเล็งเป็นสำคัญ ผู้นำประเภทนี้ ได้แก่ ผู้เริ่มต้น (innovator) และผู้ยอมรับในเวลาอันรวดเร็ว (early adopter) ผู้นำประเภทนี้อาจเป็นผู้นำทางความคิดหรือไม่ก็ได้ โดยส่วนหนึ่งแล้วผู้นำประเภทนี้มักได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำทางความคิดด้วย